



16.maj 2007
J.nr. 07-3039-0050

Notat om gennemførelse af helbreds godkendelse af civile luftfartscertifikatindehavere.

Statens Luffartsvæsen udsteder certifikater til piloter, flyveledere mm, der opfylder de gældende helbreds krav.

Den internationale civile luftfartsorganisation (International Civil Aviation Organization –ICAO), har fastsat standarder for helbreds krav til bl.a. piloter og flyveledere, men ikke for kabinebesætningsmedlemmer. Det fremgår af ICAO's standarder, at hvert land skal udpege særlige læger til at foretage undersøgelse til bedømmelse af om disse helbreds krav er overholdt. Disse læger skal have særlig flyvemedicinsk efteruddannelse. ICAO's krav er minimumskrav, der er fastsat med det formål at etablere et ensartet minimum sikkerhedsniveau for den internationale luftfart. Danmark lever fuldt op til disse minimumskrav.

Indenfor den europæiske luftfartsorganisation JAA (Joint Aviation Authorities) har medlemslandene besluttet at have standarder, der stiller strengere krav end ICAO på helbredsområdet. Disse krav er beskrevet i JAR-FCL 3 (Joint Aviations Regulations – Flight Crew Licensing 3), og er gældende for piloter.

Flyveledere og flyvelederelever skal opfylde kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/23/EF af 5. april 2006 om et EF-flyveledercertifikat. Kravene svarer tilnærmelsesvis til de krav, som erhvervspiloter, jf. JAR-FCL 3, skal opfylde.

I overensstemmelse med JAR-FCL 3 har Danmark etableret en *Aeromedical Section (AMS)*, som en del af SLV, hvor læger med flyvemedicinsk erfaring (luftfartslæger) er ansat. AMS varetager SLV's opgaver i forbindelse med helbreds godkendelse af ansøgere til og indehavere af luftfartscertifikater. AMS er organiseret med en ledende luftfartslæge og to assisterende luftfartslæger, der har fået autorisation som flyvelæger.

Luftfartslægerne har bl.a. følgende overordnede arbejds- og ansvarsområder i relation til forvaltning af gældende regler på helbredsområdet:

- At være SLV's sagkyndige i flyvemedicinske spørgsmål.
- At være SLV's sagsbehandler vedrørende specifikt flyvemedicinske og flyvfysiologiske problemstillinger.
- At afgøre helbredsegnethed i relation til certifikater, hvortil er knyttet helbreds krav, herunder afgøre hvilke supplerende undersøgelser m.v. der eventuelt er nødvendige for vurdering af helbredsmæssig egnethed.

Side 1 af 3

- At følge udviklingen i JAR/EASA helbredskrav for certifikatindehavere eller ansøgere til certifikater, og i nødvendigt omfang formulere forslag til rettelser hertil.
- At rådgive certifikatindehavere og certifikatansøgere i flyvemedicinske spørgsmål.
- At lede samrådsmøder med flyvelæger fra Flyvemedicinsk Klinik og Forsvaret.
- At behandle flyvemedicinske spørgsmål i samarbejde med danske myndigheder og med skandinaviske og andre udenlandske myndigheder.
- At varetage flyvemedicinsk uddannelse af Aeromedical Examiners (AME), i samarbejde med Forsvarets Sundhedstjeneste.
- At godkende, føre tilsyn med, rådgive og videreuddanne AME's og AMC's.
- At indsamle og ajourføre relevante flyvemedicinske informationer.
- At etablere og ajourføre en registrering, der til enhver tid udviser helbredsmæssig status for personer, der skal opfylde helbredskravene i luftfartslovgivningen.

I overensstemmelse med JAR-FCL 3 har SLV udpeget et *flyvemedicinsk center (Aeromedical Centre - AMC)*, som er en lægelig instans, der er godkendt til at udføre særlige, udvidede helbredsundersøgelser af ansøgere til og indehavere af luftfarts-certifikater. Flyvemedicinsk Klinik, Rigshospitalet (FLMK) er AMC i Danmark. I øvrigt findes i Danmark et AMC for militært personel på Flyvestation Skalstrup, hvor forsvarrets egne flyvelæger undersøger forsvarrets piloter - også for så vidt angår disse piloters civile certifikater, som dog udstedes af SLV.

Herudover har SLV i overensstemmelse med JAR-FCL 3 autoriseret flyvelæger rundt om i landet (*Authorised Medical Examiner - AME*) til at udføre helbredsundersøgelser af ansøgere til og indehavere af luftfarts-certifikater. Det bemærkes, at det også er flyvelæger autoriserede af SLV, der leder undersøgelserne på det civile flyvemedicinske center, AMC, dvs. på FLMK.

For at blive flyvelæge, skal pågældende læge i overensstemmelse med JAR-FCL 3 reglerne have gennemgået en efteruddannelse i flyvemedicin. Endvidere skal en udførende flyvelæge årligt foretage mindst 10 flyvemedicinske undersøgelser for at vedligeholde sin erfaring og bevare sin autorisation.

Udstedelsesundersøgelse og undersøgelser, der foretages senere end 5 år (2 år for flyveledere) efter udløb af hidtidig helbredsgodkendelse, til helbredsgodkendelse af erhvervspiloter, flyveledere og flyvelederelever skal foregå ved AMC.

Fornyelsesundersøgelser til helbredsgodkendelse skal foretages ved en flyvelæge eller AMC.

Førstegangsudstedelse af helbredsgodkendelse (Medical Certificate) skal foretages af SLV (AMS). Helbredsgodkendelse på baggrund af fornyelsesundersøgelser kan udstedes af flyvelæger, der er autoriseret hertil af Statens Luftfartsvæsen.

Det bemærkes, at AMS's afgørelse om helbredsgodkendelse træffes på grundlag af det samlede undersøgelsesresultat indsendt til SLV af den undersøgende flyvelæge eller det flyvemedicinske center. SLV modtager dokumentationen vedrørende alle undersøgelser og afgørelser truffet af flyvelægerne eller det flyvemedicinske center og kan omgøre en afgørelse truffet af en flyvelæge og en lægelig instans (herunder af et flyvemedicinsk center, AMC).

JAA's helbreds-godkendelsessystem bygger på et gensidigt anerkendelsesprincip, således at en helbreds-godkendelse udstedt i et JAA medlemsland i overensstemmelse med JAR-FCL 3 kravene uden videre skal accepteres i et andet JAA medlemsland. Samtidigt gælder dog et princip om "State of licence issue", der indebærer at helbredsundersøgelse og udstedelse af den første helbreds-godkendelse som udgangspunkt skal ske i det land, hvor pågældende certifikat udstedes. Fornyelse af helbreds-godkendelse kan derimod godt ske i et andet JAA-land. I henhold til princippet om gensidig anerkendelse, skal denne fornyelse accepteres i udstedelseslandet, hvis den er foretaget i overensstemmelse med kravene i JAR-FCL 3. Da det imidlertid stadig er udstedelseslandet, der har tilsynsforpligtelsen overfor pågældende certifikatindehaver, kan udstedelseslandet tilbagekalde godkendelsen, hvis det bliver bekendt med, at fornyelsen ikke er sket i overensstemmelse med JAR-FCL 3.

De seneste ændringer til bestemmelserne i JAR-FCL 3 blev publiceret af JAA den 1. december 2006 med opfordring til snarest at implementere disse i JAA medlemslandene. Disse ændringer betyder bl.a. at JAA medlemslandene implementerer de seneste krav fra ICAO vedrørende frekvensen for helbredsundersøgelser. Disse ICAO krav trådte i kraft 24. november 2005.

Før implementeringen i Danmark har det været nødvendigt med en omstilling af SLV's IT-systemer, trykning af nye certifikater etc.